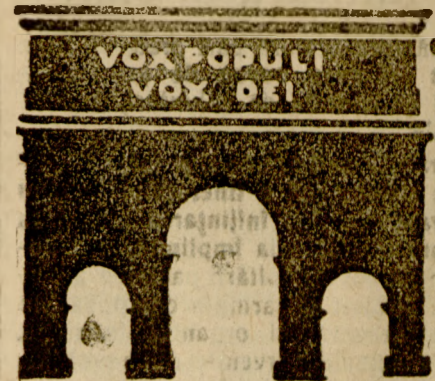

RENAȘTEREA ROMÂNĂ

ZIAR NAȚIONAL-POPORAN INDEPENDENT

Redacția: V. Hotărân, I. Martin, căpitan M. Rîșcuția.

Apare în fiecare seară cu ultimele știri din lumea întreagă.

Director și responsabil: V. Hotărân. Administrator: I. Martin.

ABONAMENTE: Dincoace de Carpați și Bucovina: 80 coroane anual, 42 coroane pe 6 luni, 22 coroane pe 3 luni. Cu numărul 30 fileri. — Dincolo de Carpați: 75 lei anual, 40 lei pe 6 luni, 22 lei pe 3 luni. Cu numărul 25 bani.

Redacția și Administrația Strada Orezului Nr. 10.

Telefon 174.

oportunism — mărginit

Foc, celor ce-au ucis și fură!
Bogaților* plumb cald în gură.
Pumnal, celor mândriți cu rangul
Și cine-și vinde țara, dați-i ștreangul.
(Proverb indic tradus de G. Coșbu.)

toate popoarele desrobite, așa și noi. or de țărani, cu simțurile cele mai curate... La Alba-Iulia nu doar să demonstrăm... adică până la opincă, și pentru că să ne unii cu alții, acei frați, cari de sece... (tot la 50 de ani!) am ajuns ba-... libertate relativă întâlnindu-ne, povestirile și bucurându-ne, că:

Amândoi suntem de-o mamă
De-o lăptură și de-o seamă*.
cari am avut fericirea să ajungem la... și nu numai la actul oficial cu program... bine executat ci și în mijlocul poporului... dănat pe al doilea „câmp al libertății”... convins cu eugeter strict obiectivă, că... este o adunare cu flămuri și foc, ci este... unui neam trezit, încheierea unei na-... nu se mai poate subjugă... observarea această calmă ne-a mângăiat... compensat pentru toate celelalte carile... ne odată... La Alba-Iulia s'a declarat u-... românilor nu prin protocolul oficios... poarta poporului atotputernică...

La Alba-Iulia în primul rând am văzut... și oportunistul care nici în momente... și îl vedem... la fiecare pas... înienii se îmbulzesc și se răfuiesc pentru... și permise. Pentru posturi mai însemne-... se prea găsească oameni, toată lumea a-... a nebună după „afaceri”. Și o fac nu... trișării, dar o fac și femeile.

invidia vorbește din noi ci îngrijorarea... alii au avut și ei multe de îndurat în... toate mai multe decât țărani. Băncile... pot dovedi cu date statistice că oameni... țării își creșteau familia din — polite. Și... omapi aici cu cea mai mare bucurie... aia, cum banul, acest mijloc de schimb al... necesităților de trai, ar ajunge în abun-... camărginit prin biete, bucurare golite ale... durere însă trebuie să constatăm că și... unii mai privilegiați sau mai iscușiți... asigură osul de ros înaintea altora. — Și... această sunt și prea puțini invențioși... eadși numai de instinctul care îndeamnă... se scoată bucata din gura altuia cu n... în jurul său sunt nenumărate bucăți poate... oase.

gărilor — necesități. (N. R.)

vederea congresului învățătoresc

antaoce timpurile și mai ales decât D-zeu... toanțul român au făcut misiunea să ne... su cu ochii, nu a trecut moment mai însem-... truniri, fie în ziaristică, ca școala să nu... e la ivaală ca cel mai însemnat factor în... oporului nostru. În consecință, toți din... file recomandă învățătorilor a urma su-... mplem al învățătorului divin, a face tot... plegia nimic spre a corăspunde deplin... lor pe cât de frumoasă pe atât de grea... sponsabilă. Se zice: Învățătorul să se... cu scrupulozitate și conștiință din fiecare... învățământ și pentru fiecare oră de pro-... în ce privește purtarea morală și buna-... învățătorul, să nu piardă din vedere... și demnitatea oficiului său. Învățătorul... prătoșeze cu toată iubirea oficiului, căruia... trat. Învățătorul să țină pas cu lumea... privește cultura, atât în ceea ce poartă... univesală, cât și în cultura spețială sau... etc. etc. S'a urmat astfel pentru toți... și sunt convinși, că învățătorul este su-... lalei sale și toate speșele, câte se aduc... ūșințarea școalelor vor rămâne zadarnice... timp învățătorii nu vor fi la înălțimea lor...

țătorii români dela școalele profesionale, și comunale din Ardeal, Bănat și părțile... se vor întruni pe ziua de Luni în 11/24... e a. c. la Sibiu să discute un program... din 7 puncte în cari va veni vorba nu... e datorințe, ci și de drepturi, este timpul... întorcem pe un moment foaia și să ne... Ce dărește societatea la rândul ei... căora le concrete ce are mai scump pe... ceașta, fiii săi, pentru că prin educație... cțiune să împlănească natura lor anima-... priunzi în ei schințea divină ca să de-... cții în lumea această și ceialaltă.

țătorii sunt în drept a pretinde dela so-... pe care o servesc și următoarele:
1. Învățătorii trecuți la statul unguresc, sub... rejurărilor, să fie reabilitați în slujbele... ră amănare.
2. Învățătorii pensionați de statul unguresc... ul, că n'au corespons pretenției referi-... propunerea limbii ungurești, să fie inte-... statul învățătoresc.
3. Anii de războiu pentru învățătorii mobili-... și pentru învățătorii cualificați în decursul... și, pentru timpul cât au fost în războiu, să... tească îndoit.
4. Toate restanțele învățătorilor, fie dela stat, fie... confesiune, cari mai ales datează din... războiului, să se solvească fără amănare.

Este o adevărată tragicomedie priveștea a-... acestui nesațiu al flămânziilor, cari nu bagă de... seamă că dela Nistru până la Tisa este o imensă... bogăție, că „marele vălău” este întins pentru toți. Și nu iau domnii aceștia în seamă că orice avere... ușor câștigată, orice ban pus la buzunar pe cale... nedreaptă este fără folos real, și că munca și nu-... mai munca productivă este isvorul just și potrivit... pentru agonisirea avutului.

„Bogaților plumb cald în gură” — zice pro-... verbul indic, și negreșit că înțelege pe acei bo-... gați cari prin fărâdelegi și volnicii au ajuns la... oala plină și nu omul muncitor care și-a agonisit... averea cu muncă cinstită și folositoare.

În primul rând guvernul ar trebui să regu-... leze echitabil lefurile funcționarilor publici, îngri-... jindu-se ca ofițiantul numai din rodul muncii... sale să poată trăi în împrejurările grele de azi. Prin... această ar putea atrage tocmai elementele mai... prețioase, cari preferă azi o ocupație liberă... mult mai utilă decât o ocupație care recere nu-... mai abnegațiune...

Suntem un popor sărac. Cehii își pot per-... mite luxul ca să renunțe la lefurile oferite de... stat. Miniștrii cehi sunt în mare parte milionari. Noi... însă, cari în trecut am trăit de azi pe mâne... din sfărâme aruncate în vremea eliberării noastre... pe lângă toată abnegația trebuie să plătim scump... mult mai scump decât ne-ar permite modesta... plată și mâncarea și celelalte necesare.

Și dacă statul nu dispune de bani — să re-... curgem la împrumut... E adevărat că economia... statului pretinde ca speșele regulate să fie achitate... din venite regulate, dar nu trăim oare în... timpuri anormale, când nu se încasează nici veni-... turile regulate? Șapoi nu este oare vorbă de o... investire fructuoasă când punem temeliele unui... stat, cari în scurt timp vor aduce roade înze-... cite?...

Trebuie odată să părăsim orizonturile mici... și să trecem la o viață liberă... Și cât de iute, cât... orice întârziere s'ar răbuna în viitorul a-... propiut.

Și până va hotărî marea ștat, consiliul de... miniștri are toată încrederea poporului și facă... cum crede de bine. Și așteptăm să o facă.

Iar cei cari aleargă după afaceri ușoare se... se adune, să se asociază și să organizeze inter-... prinderi temeinice mult mai rentabile decât un... negoț de nuci ori — cartofi... Să fim mai jidani... decât jidanii.

V. Hotărân.

unui adevărat învățător și din cauza cărora nu suferă acesta, pe cât suferă creșterea tinerimei — viitorul societății!

Am fost săraci, este drept, nimeni nu ne-a... ajutat, mulți ne-au împiedecat chiar, astăzi însă, și în viitorul apropiat plângerea aceasta nu mai are rost. Toate greutățile le poate învinge o vo-... ință resolută. Avem lipsă de unitate în acțiune. Voiește și veți putea!

Pe calea aceasta vom face parte poporului român de o creștere superioară celei de ieri, superioară din toate punctele de vedere, iar Apusul se va convinge, că poporul român, a rămas ceea ce a fost și este, factor de ordine și încredere în Orientul băntuit de anarhie!

Învățătorul Izidor Dopp
legionar român.

Masacrările maghiare

Ucideri — Schingiurii — Amenințări

Situația dincolo de linia demarcațională de-... vine pe zi ce trece tot mai intolerabilă. Bănde... înarmate de guvernul maghiar se dedau la jafuri și schingiurii, la omoruri și crudelități fără seamă, pe cari nu putem să le mai privim multă vreme cu sânge rece și cu arma la picior. Și până acum am avut nevoie de eforturi aproape supraomenești ca să nu depășim linia demarcațională, să nu străim în apărarea fraților ucși și mișelește. Spre a întâmpina acte de involuntară lipsă de supunere față de ordinele venite din Paris, e absolut necesar ca linia demarcațională să fie mutată până dincolo de ținuturile unde mai locuiesc românii.

Iată de altfel, după „Românul” din Arad, lista crimelor maghiare din Bihor, care se lungeste cu fiecare ceas.

În comuna Căcișău soldații republicani ma-... ghiari, jandarmi și soldați săcui au făcut până acum următoarele isprăvi:

A fost împușcat Teodor Corb; fratele său Gașpar, de 14 ani a fost străpuns cu baioneta; mama-sa, care s'arise în ajutorul lui Gașpar a fost împușcată cu baioneta învârtită de mai multe ori în pântec. În urmă a fost transportată de aceiași soldați în spitalul din Oradea-mare.

În comuna Gurbediu, soldații maghiari au devastat satul. S'au luat din partea atinței comunale 14 protocoale oficiale ce s'au trimis consiliului național român comitatens din Oradea-mare. Un copil a fost aruncat din leagăn, un altul de 4 săptămâni isbit de pârăte.

În Suburul de jos: Protopopul Petru Cupșa a fost dus la Dobrișin, a fost bătut cu niște prăjini, i s'au aruncat în barbă chibrice aprinse, acum zace în spital bolnav de moarte.

În Tileagd: Protopopul Munteanu a scăpat pe fereastră, a luat-o la fugă peste garduri și a trecut Crișul înnot. Au împușcat după el, dar a scăpat teafăr.

În Săcădat: Iosif Tărău a fost amenințat că au să facă curele din pielea lui; dânsul s'a refugiat la Oradea-mare.

În Vășcu: Protopopul Deseanu bolnav, este păzit de 2 soldați. Învățătorul Vasile Sala, cand. de adv. Mihaiu Popa și avocatul dr. Ciurdariu au fost deținuți noaptea și duși între suljele la Orade; Consiliul național român din Oradea a reușit să-i elibereze.

În Chizar: Preotul Dănilă a fost omorât. În Marginea: Preotul Alexandru Mărcuș a fost desbrăcat în biserică.

Românii din Valea-Timocului

Declarațiile dlui D. Grădișteanu

Drepturile românilor din valea Timocului la o viață națională liberă sunt îndreptățite și din punct de vedere etnografic și istoric.

Din punctul de vedere etnografic românii, ziși în mod eronat din valea Timocului, ocupă un teritoriu care își are limitele lui firești. Populația românească din această regiune (cam trei sute de mii) ocupă un teritoriu bine determinat, între Dunăre, Morava și Timoc, mărginiindu-se la sud cu muntele Ritam și o linie care serpuștește la o distanță de peste 100 km. de Dunăre.

Această regiune (cam 12,000 km. p.) reprezintă cam un sfert din suprafața vechei Serbie.

Înainte de înfăptuirea Serbiei, în sec. XIX sub regimul turcesc, bisericile din acest ținut a târnau de episcopia Noulii Severin, iar preoții se hirotoneau de aceiași înaltă instituție bisericească la Râmnicu-Vâlcei. Tot la același episcop se tipăreau și cărțile pentru slujbă.

Dupăce Serbia s'a constituit ca Stat, a început o adevărată prigonire în contra românilor pe teritoriul ei, căutând prin toate mijloacele să-i desnaționalizeze și să-i înghită în masa lor.

Nu au reușit însă fiindcă românii și-au menținut todeauna limba, obiceiurile și mai ales... sufletele.

Sârbi, au desființat treptat limba română din biserici și dela 1850 nu se mai pomenește niciări o singură biserică măcar în care să se slujească românește.

Ca să se vadă mai bine cât de mult au ținut Sârbi ca să desființeze chestia românilor din din Serbia este falșitatea statisticilor și regimul vitreg la care i-a supus în tot timpul și pe cari de altminteri le-a relevat însuși scriitorul sârb Tihomie Gheorghievici și vienezul Leopold Mandl.

Un exemplu de modul cum se poartă autoritățile sârbești față de români, este cazul unui țăran din Isacova, care a fost arestat, bătut și schingiuit fiindcă s'au găsit în casa sa portretele regelui Carol și a reginei Elisabeta a României!

Clémenceau

Un anarhist a descărcat mai multe fo-... curi de revolver asupra primului ministru francez dl Clémenceau, rânindu-l în piept, fără o gravitate deosebită însă.

Interesul și simpatia întregii lumi civili-... zate ce s'au manifestat cu acest prilej față de octogenarul bărbat providențial al Franței, al Aliaților, învederează stima și dragostea lumii față de omul luminat și reformator al lumii, care a fost atâta vreme hulit și impios deoparte în Franța prin hărțelile zilnice ale luptelor dintre par-... tide.

Zilele mari de astăzi, cereau însă pe omul mare să nu fie mai prejos de ele și atunci poporul francez s'a întors cu cea mai deplină încredere spre Clémenceau: mîntea lui luminată, luciditatea excepțională a creierului său oțelit în lupte suptile, purtate cu un rar talent fie prin ziarul său, fie de pe tribuna parlamentară; au fost lăstate deoparte animozitățile și geloziele mărunte și i s'au dat lui Clémenceau puteri aproape incompatibile cu concepția de stat democrat, fiindcă toți știau că înalbitul uriaș nu va lucra decât spre binele Franței, spre fericirea omenirii care după atâtea jertfe de sânge și bani trebuie să-și asigure un viitor mai bun și mai demn de a fi trăit.

Cu sângele rece și cu liniștea cu care s'a obișnuit să primească cele mai grozave atacuri în presă și parlament — a primit Clémenceau și gloanțele anarhistului. Întors acasă a spus celor cari se înghesuiau îngrijorați în jurul său, că „nu-i nimic”.

Glonțul i-a străbătut plămâni, fără a-i provoca până acum vre-o complicație. Starea generală a rănitului e normală și febră nu are.

Stirea atentatului a produs în toată lumea cea mai vie constemare. Capetele încoronate ale Aliaților, Wilson, toți bărbaii politici de seamă, s'au grăbit să se intereseze de starea lui Clémenceau, iar manifestațiile de simpatie la adresa Franței nu mai conțeneșc. Dela Londra și Roma și Bruxelles, până la București, Praga, Zagreb și Belgrad, răsună astăzi mai cald ca niciodată strigătul de „Vive la France”.

Prin gestul nebul și izolat al unuia omenirea era să piardă tocmai acum a-... nul din cele mai luminate capete, cari lu-... crează la făurirea lumii moderne democratice, în care și România Mare își va avea cu ajutorul generos al lui Clémenceau, al fraților noștri francezi, locul ce se cuvine po-... trivit numărului fiilor săi, al trecutului isto-... ric și al destoiniciei neamului.

De aceea viața lui Clémenceau ne este astăzi încoada de prețioasă. * *

Stirea despre atentatul înfăptuit împotriva dlui Clémenceau ni s'a comunicat de alaltăieri după amiază. N'am publicat-o însă, fiindcă cre-... deam, că nu este timpul oportun astăzi a publica asemenea știri la noi.

Alții au publicat-o însă, așa că o înregistrăm și noi. N. R.

Presă franceză și revendicările românești

„France libre” publică un articol intitulat „Spre România Mare”, în care spune că revoltele periodice ale românilor din Transilvania și Bucovina erau înăbușite de opresiunea habsburgică. Puterile civilizate doreau de mult să puie capăt acestei nedreptăți. Astăzi România invoacă la Conferință motive de dreptate și pace durabilă, cari sunt în favoarea unirei tuturor românilor, motive pe cari aliații le-au aprobat înainte și pe cari nu le pot nesocoti astăzi. Totuși Conferința nu s'a pronunțat încă. Consiliul de zece a însărcinat o comisiune specială ca să puie la punct revendicările românești, pe baza dreptului de auto-determinare a popoarelor.

„Le Temps” într'un articol, se ocupă de România, spunând că e singura țară care poate menține pacea în Orient.

O Românie Mare convine Franței și Europei. O Românie Mare, puternică și bine organizată militărește, ar fi cea mai mare garanție pentru menținerea păcii.

Nu mai atunci bulgarii și ungurii se vor astâmpăra și se vor resemna. După războiul România va fi cea mai bogată țară din Europa după Franța.

O țară cu un viitor așa de mare trebuie să aibă granițe naturale și strategice pentru a fi la adăpost de orice surprindere.

Așadar tot mai avem și noi prieteni.

In amintirea eroilor căzuți

Femeile române din Sibiu și din împreju-... rime sunt invitate pe Duminică de dna prezi-... dentă a Reuniunii femeilor române, la o consfă-... tuire având de obiect luarea măsurilor necesare pentru a ridica un monument eroilor căzuți la Orlat, în toamna anului 1916.

O misiune din cele mai frumoase ce le poate avea reuniunea de femei; cultivarea comemorării eroilor căzuți pentru întregirea neamului.

Inițiativa particulară, care a fost așa de des-... volată la noi în Ardeal, căci totul ce am creat a fost din inițiativa particulară, își va avea roadele ei și de aici încolo, când vom avea și sprijinul statului.

Publicul va sta într'ajutorul reuniunii atât cu sprijinul moral cât și cu cel material.

Cu trupurile acestor eroi s'a creat România întregită, ei au pus cea dintâi peatră la edificarea statului Român între Nistru și Tisa.

Nu suntem însă datori numai eroilor dela Orlat ci tuturor cari au căzut trecând Carpații în toamna anului 1916. Reuniunea din Sibiu să invite Uniunea femeilor române ca ea să facă apel la toate reuniunile pe teritoriul cărora s'ar afla morminte de ale celor căzuți, să ia măsurile necesare, pentru îngrijirea mormintelor, pentru eventuala exhumare din locurile din marginea văilor spre a se depune în cimitirele bisericilor.

Sunt sute de morminte și în atari ținuturi unde reuniuni de femei nu sunt; acolo este valea Oitului dela isvor pânăce intră în țara Făgărașului, în județul Ciucului și al Treiscaunelor.

Zilele trecute trecând prin comitatul Trei-... scaunelor am văzut la marginea comunei Baraolt o morminte de soldați români, mâna pioasă care a îngropat acele trupuri le-a pus și câte o cruce, dar a venit retragerea armatei, și săcuii — locuitorii comunei — au rupt crucile; azi aproape că nu se mai știe cu sub glia celor opt molișe de pământ zac opt eroi ce și-au jertfit totul pentru patrie și neam.

Aș crede că ar fi bine, dacă Uniunea femeilor ar împărți întreg rayonul ocupat de armata română în toamna anului 1916 între diferitele reuniuni așa ca și acele morminte ce sunt pe teri-... torii unde locuiesc străini să fie puse sub îngrijirea femeilor române.

Datorim pietate celor căzuți la noi și pen-... tru noi. I. V.

Scrisori din Budapesta

Novi-Seghedin — Câți secretari de stat are re-... publica ungurească? — Budapesta în iarna anului 1919. — Doi fișpani într'un județ

Budapesta, 29 Febr.

La trecerea Tisei înspre Bănat, cea dintâi gară a fost Uj-Szeged. Azi Sârbi au trecut-o în castrul național cu numele Novi-Seghedin. La capul podului pe înserate te întreabă sentinela din balcani „Coi tamo” cine-i acolo. Și de nu te legitimești bine apoi înfunzi temnițele „fraților”. Oare ce fac cei 700.000 mii de bieți bănățeni fără carte, fără parte? * *

Nirvana, chipul sub care-și înfățișează cei din India fericirea. Și tot Nirvana este pentru mii-cuții oveștii din capitală, postul de „secretar de stat”. Guvernul de aici are 64 de secretari din-... tre cari 34 sunt de legea lui Moise. Câți comi-... sari guvernali sunt, n'au știut în grabă să-mi spună în nici un ministeriu, O Tu, Sibule, ferește generația de azi, de o astfel de Nirvană. Să nu creadă generația că a ajuns în rai; mâne ei sunt oamenii cei mai fără însemnătate, cari n'au avut alt rol decât al coriștilor ori al marionetelor din piesa numită „înainte de constituantă”. * *

Canalia de uliți și de spelunci, canalele poli-... tice — oraș cu două milioane de suflete, supra-... încărcat de mii și mii de fanfaroni: Budapesta. Un furnicar de oameni flămânzi și ruși, roiori — roiori — nu de albine — de trântori și viespi; o mulțime de tabere, cu nenumărate divizi și co-... ruri în disordine și panică, câteva sute de urlici lăfând vr'o 200 de ziare și reviste, opintindu-se în strigăte: „A Nap”, „Az Est”, az oláhok kegyet-... lensége, a csehok magyarországon (cruzimile va-... lahilor, cehii în Ungaria etc.); Budapesta.

Trotoarele, străzile cu grămezi de zăpadă și de ghiață, murdărie necunoscută, dispreț și in-... diferență de salubritate publică, care, căruțe, au-... tomobile, furgoane, garde roșii, albe, roșu, alb, verde, trupe'n agitație, oameni, femei și țărâși canalia de uliți, cu plată de 15 cor. la zi, care în urmărea democrației neînțeleasă de mulțime își ia în adunări publice și secrete, prin afișe și mani-... feste tot dreptul și toată obrăncina de a face zărvă în țară și jaț. I-se iartă desordinea, vârsă-... rile de sânge la ordinea zilei, răsvrătiri și com-... ploturi și 'nainte și după masă, seară și dimineața. Stat în stat — icoane de pe vremea lui Catilina. Puțini menținători ai ordinii publice se aleg cu capetele sparte, adesea rămân morți. O, e „Po-... porul Maghiar Suveran”: Budapesta.

Cel mai fericit comitat din România Mare e Caraș-Severinul. Acolo acum o lună spre marea bucurie a tuturor a fost numit prefect micul Caius al Marelui Coriolan. Azi Monitorul oficial ungar din Pesta aduce decretul unui nou fișpan în același județ, a unui oarecare Titus Mărgineanuș consilier de finanțe. Să se grăbească dl. Caius Brediceanu, că de nu, ajunge cu reședința în loc de Lugoj în Lugojel. Ion Opincă

O școală militară în Sibiu

E greșită părerea acelor cari cred, că noile state formate nu vor avea nevoie de armată regulată, ci numai de cohorte de voluntari, sau de banderă naționale.

Chiar contrarul: se impune din forța lucrurilor o reorganizare sistematică a forțelor care nu cunosc încă povara rătăcirii și înfrînării a câtorva școli militare noi în România, întrucât, e o poruncă impusă de modul dezvoltării pacinice a statului care numai străjuind de armată compusă din toți fii să poată desvolta și organiza în tihnă, deși împrejurările actuale survenite din revoluție, sunt cu totul defavorabile spiritului militar.

Da, înțeleg reavântul față de spiritul militar în țările învinge, unde acțiunea militară n'a fost niciodată secundată de-o acțiune politică în aceeași măsură, ci independența luptelor politice stânghe, în mare parte succesele de pe fronturi, parecă anume pentru a nu se ajunge la un rezultat favorabil: Bulgaria, Turcia, Austro-Ungaria și în ultimul timp chiar în Germania victoria finală a hotărât situația politică internă și mizeria economică și nicidecum frontul sau mulțimea înghesuță în tranșeele liniei lui Hindenburg.

Da, nu se potrivește lucrul acesta la noi, la români, și la popoarele cari își croiesc țara și legi acum, după înfrângerea totală a Puterilor Centrale și a aliaților lor.

Nu, fiindcă Austro-Ungaria, silită să deie zestre multă popoarelor cari au luptat în cei patru ani și mai bine, s'a descompus la chiar voința popoarelor ce o formau, și aceasta s'a întâmplat din însuși forța morală a maselor muncitorești de la sate și orașe, cari s'au exprimat singura dorință de-a trăi libere, cu toate svărcolurile fa-raonilor din Cluj și cu toți adepții săcui ai lui lansco Benedek, națiunile și-au spus cuvântul care să pecetească definitiv în Conferința de pace.

Totastfel și cu românii din Ardeal, cari și-au declarat independența inemorabilă și dela Alba-Iulia, prin glasul alor o sută de mii trimiși ca delegați ai diferitelor ținuturi locuite de români.

Astfel stând lucrurile, Ardealul s'a unit pe vecie cu România, care și-a trimis regimentele eroice să ne ajute în lupta alimării dreptului nostru, care de-odată cu ivirea lor aici, s'a făcut trup.

Deci pe lucrul și fără zăbăvă să ne organizăm în toate chestiunile interne ale Ardealului nostru inbit și prima chestie ce trebuie să ne preocupe, pe cei cari își dau seamă amănunțit de însemnătatea zilelor de azi și de viitorul poporului nostru, (ca prima idee) să fie înfrînțarea unei școli militare în Sibiu.

Clădirea o avem, locul de exercițiu tot așa, rămâne chestia profesorilor care e și mai ușoară, având ofițeri în armata română originari din Ardeal suficienți, și poate clasificați chiar printre elementele cele mai destoinice ale oștirii mame, al căror loc de suferință morală a fost poate tot Sibiu cu căsărmii lui multe de pe cari astăzi nu mai s'idează pajura cu două capete, ci în lumina mândră a soarelui fâlfăie tricolorul, semnul isbânzii noastre.

Toți tinerii chemați și aplicați suflătește pentru chemarea sfântă a ostașului treaz din cuprinsul întregului Ardeal, chiar și cei din Bucovina, vor avea loc în localul încăpător al fostei școli de „Kadeți”, clădită anume pentru specializarea tinerilor în chestiuni militare și de agerime a puterilor fizice. Instrucții de ofițeri-profesori desăvârșiți, vor putea ajunge cea mai înaltă treaptă a moralului soldătesc. Hrăniți din adunătură cu prescripție militară-morale de ale lui Clausewitz și aducându-li-se ca exemplu călătările ostășești ale țăranelor române soldat, care se istoveste în brazda plugului 18 ceasuri la zi și chiar și anii tinereji până ce n'a călcat pragul căsărmii. Astfel li se va da îndemnul puterice de muncă.

Tinărul elev militar poate spera să ajungă ofițer, urmând aceste exemple căci să nu creadă că a fi ofițer e o datorie de clacș, unde trece azi și vine mâine, ne-având o mustare internă și neglijându-i apostolatul, care e egal cu al învățătorului și profesurului.

Răspunderea o are și încă față de tot bătrânul care și-a trimis feciorul la cătănie de unde el speră să vie mai curățel, și mai învățat decum a fost când a părăsit boulenii în jug, sau turma pe creasta unui munte, când îmbrăcat în haine frumoase vine la sărbători. Școala militară în Sibiu care a auzit odată strigătul lui Mihaiu Vodă în toată luptea, pentru ca să se repete din nou 1916 de către dorobanții Olteniei ca un semn al zilei ce va veni, pentru elevi va fi un purgatoriu de curățenie a tot ce e omeneșc și va vorbi în toată viața lor numai puterea neștirbită a sufletelor lor de ostași, ai unei noii împărății, una și nedespărțită ce să chiamă: România.

Toți fii ei au drepturi, dar tot mai multe datorințe față de țara lor.

Cei chemați să intre în școala militară din Sibiu.
Locotenent Onislor O Borcea.

Conferința din Berna

Atitudinea socialistilor belgieni

La reuniunea socialistă convocată la Paris la cererea partidului muncitorilor belgieni și la care au asistat și delegații partidului socialist francez și ai societății „Labour Party” din Anglia s'a discutat refuzul partidului muncitorilor belgieni de a asista la conferința internațională din Berna pe motivul, că nu vreau să se întâlnească cu reprezentanții socialdemocrației germane.

Toate încercările de a face să-și schimbe hotărârea au fost zadarnice. M. Troclet, deputat de Liège au arătat cauzele pentru cari ei nu pot asista la conferință.

Renaud — din partea Francezilor și Henderson din partea Englezilor au vorbit încercând să-i abată dela deciziune, dar când dl Vandervelde a declarat că partidul muncitorilor belgieni pronunțându-se în această chestiune el ca soldat disciplinat trebuie să se acomodeze și el trebuie să-și depună mandatul său de prezident al biroului socialist internațional.

Această declarație a produs o impresie mare și Englezii ostentativ au părăsit sala.

S'a încercat din nou a se reveni asupra hotărârii dar înzadar. Belgienii au declarat că ei sunt datori ca delegați, să raporteze în mod fidel despre discursurile auzite.

Consiliul general al partidului muncitorilor din Belgia va fi convocat la Bruxelles Duminecă viitoare și atunci se va raporta despre cele petrecute la reuniunea din Paris.

Curentul contra social-democrației germane este atât de puternic încât e puțină speranță ca acest consiliu să revină asupra hotărârii luiate.

Reprezentantul ziarului „Times” din Londra la Sibiu

— De vorbă cu dl Hillar —

Dl Hillar, corespondentul ziarului mondial „Times” a petrecut o zi la Sibiu sosind din Cluj și călătorind spre Paris.

Am avut deosebită plăcere să schimb câteva vorbe cu d-sa (durere numai în treacăt!) înainte de a pleca. Automobilul îl aștepta — am petrecut numai câteva minute cu d-sa, dar m'am putut convinge din întreaga ținută a dlui Hillar (care vorbește cu perfecțiune românește), că nutrește sentimente calde — neobicinuit la englezi — față de noi. Nu sunt autorizat a spune mai multe despre acest prieten al românilor ci fi citez cuvintele cu cari ne-am despărțit.

„Sunt fericit că am avut ocaziunea a vă cunoaște, — acum sunt grăbit și regret că nu putem vorbi mai multe. Plec spre Paris — reintorcându-mă o să vă cercetez în orice caz și o să vă spun multe lucruri bune...”

Noi anticipăm cele mai călduroase mulțumiri acestui sincer prieten — din partea mea mă simțesc mult onorat de colegialitatea corespondentului unuia dintre cele mai mari ziare ale lumii.

V. Hotărăn

Fixarea prețurilor maxime

Primim următoarele spre publicare:

Pentru întreg teritoriul ocupat au fost stabilite prețurile maxime. Unde nu sunt încă date publicității, am dispus să se publice în timpul cel mai scurt.

S'au luat măsurile necesare pentru ca prevederea populației cu articli de alimente de primă necesitate se nu suferă nici o daună, chiar și atunci dacă în urma fixării prețurilor maxime ar „dispărea” unele articli din piață.

Situația alimentară este, din primul moment, de când C. D. R. a preluat guvernarea teritoriilor unite cu România, gravă. Sunt factori importanți în viața statului nostru, acăror prevedere cu alimente este o datorie primordială a C. D. R.

Așa spre pildă e datoria noastră nobilă și plăcută asigurarea hranei de toate zilele pentru armata română de ocupație. Tot astfel primim de o muncă plăcută îngrijirea de alimente a armatei teritoriale și a jandarmeriei, ne mai amintind formațiunile mici ocazionale.

Provederea muncitorimei dela mine și diferite întreprinderi, a căror număr trece peste 200.000, tot astfel a întregului aparat personal dela Căile Ferate formează una dintre cele mai grele probleme de alimentație.

Dacă mai ținem seama și de lipsurile mari ale orașelor, avizăți la alimentarea publică, tabloul situației schițat prin datele de mai sus este clar.

Când a preluat puterea publică C. D. R. a avut la dispoziție 10 (zece) vagoane făină. De sine să înțelege, că au recurs în grabă la măsurii extraordinare, dar potrivite, pentru asigurarea mersului normal de alimentație, mai ales, că rezervele adunate sau trecut. Să urcă la 500 vagoane de făină evantul lunar, care trebuie să fie pus la dispoziția celorlaltor avizați li sprijini.

Până acum nu puteam îndeplini datoria noastră grea impusă de împrejurări, mulțumită numai bunăvoinței cetățenilor și hârniceii comisarilor de alimentare. Suntem siguri că publicul mare înțelege situația gravă în care ne aflăm și va da tot concursul său, într-o învingerea greutăților, cari se ivesc.

În timpul cel mai scurt vom contingenta superplușul articloilor de alimente superflue după localități. Întrucât cetățenii singuratici vor încerca a eluda această dispoziție corectă și utilă, după părerea noastră, după ce va trece termenul fixat pentru predarea prisosului, vom fi siliți să pășim la recivirarea cu forșă.

Facem atenție pe toți locuitorii, că nu vom suferi nici o contravenție și vom păși cu toată energia împotriva acelor, cari ar cuteza să ne pună piedeci, folosindu-se de situația gravă în care ne aflăm și vom sălpi fără srațare pe toți speculanții cu alimente și articloii de prima necesitate, fără considerare la alte interese secundare.

Din Turda

Mobilizarea la noi — Turda românească

Goarna a sunat alarmă! Flăcăii români din cele patru unghieri aleargă cu drag sub drapel ca să-și apere patria și tronul. Insufleteșii, Ei — cari au luptat patru ani și mai bine pentru interese străine, au răbdat foame și frig, au trecut de atâtea ori prin botetul de sânge — azi aleargă din nou sub drapel părăsindu-și pe cei mai dragi ai lor. Acum se duc cu drag căci azi patria lor li chiamă. Astăzi au și ei Patrie și Rege.

În 18 l. c. au plecat din Turda primul contingent. Plecarea a fost dela școala română gr-ort. unde li aștepta drapelul și muzica militară a regimentului 12 „Cantemir”. La ora 12 au pornit în rânduri de câte patru prin piața „Mihaiu Vodă”, îndreptându-se spre bătrâna gară până ieri Turda — azi Turda. Cu toate că drumul era plin de noroi, totuși un public numeros i-a petrecut până la gară pe flăcăi, cari au plecat să și facă datoria.

Ajunși în gară soldații și publicul au făcut să bubue pământul sub picioarele lor jucând hora și sârba. Părintele protopop Iovian Mureșan le ține o scurtă dar însufleteșă vorbire, tălmăcindu-le rostul acestor chemări, dându-le apoi binecuvântarea părintească.

După o așteptare de o jumătate de oră sosește în gară așa numitul tren „mocoșnița”, încercat cu strănepoii lui Horia, Cloșca și Crișan, cu falcicii ostași ai marelui căpitan Iancu. Muzica cântă... moșii se întâlnesc cu Turdenii și în chioate de bucurie cu toții se urcă în tren; un șuerat prelung și trenul se pune în mișcare, goarna sună duios, pânăce trenul se deprtează blișor din gară.

Din depărtare se mai aud frânturi: țeara să „nflorească pentru ea murin...”

De când a intrat armata română în oraș, acest cuib azi trece printr-o vădită metamorfoză. La tot pașul auzi vorbindu-se românește. Azi și românii, cari înainte de aceasta cu câteva luni nu cutezau să spună că-s români, vorberc românește. Oficiantii dela poșta încep acum a pricepe și ei limba, care până în zilele din urmă le era așa de grea; azi vorberc blișor o parte din ei, și cred că nu peste mult toți au să o vorbească.

De câteva zile poliția românească din Cluj e preocupată de o chestie interesantă și anume banda „Măna neagră” iarăși și-a făcut apariția în Cluj. Cu scrisori anonime în cari se încerca de a se stoarce bani au fost amenințați mal mufti particularii din Cluj.

Cronica muzicală

Măestrul George Enescu.

Războiul mondial pelângă multe nacăzuri ne-a adus și câteva bucurii. Intre altele am recăștigat un diamant prețios desăfăcut din coroana lui Ștefan Cel Mare; un diamant dispărut de mult în străinătate și reapărut iarăși în țară ca diamant ciselat, ca briliant nespus de frumos și strălucitor. Măestrul George Enescu, care ca băiat mic a trecut în străinătate pentru a se perfecționa în arta muzicală, și care până'n războiu numai oaspe tra ne era, la eruperea războiului mondial s'a reintors în țară spre a-și face datoria de cetățean. În tot decursul războiului cu arma sa celebră, cu vioara n' a mână — căci altă armă foarte cumințe nu i-s'a dat — a cutrierat ne-cunoscând oboseală orașele, satele, taberele și spitalele țării, delectând, înmângâind, însufleteșind și încântând toată suflarea omenească, care a avut fericele să-l asculte. A dat nenumărate concerte atât solo cu vioara, cât și cu orchestra simfonică înfrințată și dirigeată de D-sa, adunând o sumă considerabilă de bani, care în întregime a distribuit-o pentru cei cari au suferit în războiu, fără a-și ținea pe seama sa un ban.

Măestrul Enescu este un tezaur național nespus de prețios. Solo-violinist celebru în lumea întreagă, dirigent de orchestră escelent și compozitor de valoare, un product desăvârșit a genului roman, o apariție fabuloasă, înzestrat cu noblețea sufletului, bunătatea inimii, fizic foarte sănătos, memorie admirabilă, putere de muncă uriașă, și energie de fier. Am auzit la o repetiție a orchestrei sale simfonice în Iași. L'am văzut fără veston într-o cămașe lucrând ca un acrobat mai mult de 3 ore tot transpirat, fără să și piardă pacința, repetând câte-un pasaj și de 10 ori, până ce l'a scos așa cum trebuia sa fie. Nu-i mirare, ca o atare personalitate a fost apreciată și atrasă de străinii iubitori și pricepători de muzică și e semnul înculturii noastre dure-roasă, că astfel de juveaură am lăsat-o în mâna străinilor. Măna Atotputernicului însă s'a îngrijit, că în timpul încercării și a durerii și ne regăsim comoara perdută. Măestrul George Enescu este la noi. Acuma e datoria noastră, să știm să-l păstrăm pentru noi, pentru neamul din care face parte și a cărui glorie are să o premărească.

Desigur un astfel de geniu, care nu altă în țara sa acea cultură muzicală progresată, ca în alte țări civilizate, e foarte greu să-l îți legat aici. Are însă datoria toată suflarea românească, care crede a avea influința asupra lui, să facă tot posibilul, să-l reție la noi. În primul rând cade sarcina aceasta asupra Academiei Române, care este aeropagul cel mai înalt al culturii românești, care prin aceea că-l va alege de membru ordinar al său, îi va da respălta și onoarea ce i-se cuvine ca geniu muzical, ca propagator al culturii, cerându-i totodată, ca să ia în mâna sa binecuvântată chestia muzicii populului din care face parte și în primul rând înfrînțarea operii românești, ca atunci când țara românească întregită intră în șirele națiunilor mari, să intre și în șirul a celor culte. Este doar lucrul cel mai dureros și rușinos, că poporul românesc, care este recunoscut ca popor foarte muzical și talentat și care dispune de-un geniu desăvârșit ca măestrul Enescu, să n'aibă operă. Înzădar sunt toate încercările cu „societatea de operă română!” Numai atunci va avea națiunea română operă, dacă va face-o statul și dacă i se va încredința organizarea și conducerea măestrului Enescu. Atunci se va desvolta și cultura muzicală, având conservatorul baza recerții pentru a demonstra învățăturile artei muzicale nu numai în teorie după catedră, ci și în praxă pe scenă. Și pentru aceasta avem lipsă de mâna de ter, înzestrată cu putere dictatorică a măestrului Enescu, care singur este în stare să disciplineze puterile noastre teatrale foarte greu disciplinabile și care ca conducător al operii ar fi din Octomvrie până la finea lui Aprilie, deci numai 7 luni legat de lucrul acesta, deci îi mai rămân 5 luni pentru turnee, compoziții și odihnă.

Să dăm măna cu mâna toți, Casa Domnitoare, Statul, Academia română și toată suflarea românească iubitoare de artă și doritoare de cultură, să lipim pentru todeauna pe Coroana lui Ștefan Cel Mare briliantul dispărut și iarăși regăsit.

E. Monția

Scrisoare din Cluj

Cluj, 13 Februarie.

Clujul, cuibul atât de șovinist al unghurilor, așezat în inima Ardealului nostru își pierde acum zlinic ceva din caracterul său maghiar și se îmbracă într-o haină mai românească.

Tropele române și-au făcut întrearea falcică în oraș deja de mai mult timp. Vorba dulce românească se auzia pe toate străzile, unde sub regimul, vechiu erau nu odată insultații cei cari vorbiau românește. Ieri a încetat și în casa comitatului vorba ungurească și alispânul Hankó Elemér a trebuit să-și părăsească postul dimpreună cu toți funcționarii săi.

Prefectul numit de Consiliul dirigent dl dr. Simion Tămăș dimpreună cu funcționarii săi subalterni și însoțit de un ofițer român au apărut ieri în birourile prefecturii și i-a adus la cunoștință alispânului Hankó că din însărcinarea Consiliului dirigent dânsul va lua conducerea în acel județ, iar fostul alispân deoarece n'a depus jurământul în fața guvernului din Sibiu va trebui să plece din postul său dimpreună cu toți funcționarii subalterni.

Hankó Elemér a declarat că atât el cât și funcționarii de până acum nu pot depune jurământ pânăce nu vor fi absolvați de jurământul vechiu și deci el se simte obligat a rămânea mai departe la postul său. După acestea el fiind depărtat s'a procedat la preluarea oficioilor prefecturii.

Preluarea tuturor secțiilor și a arhivei va dura mai multe zile dar administrația județului deja de mai multe incolo va fi românească. Corpul funcționarilor unguri se așteptau de mult la acest lucru astfel că predarea nu va trebui să dureze timp mai îndelungat.

Țărânel nostru de acum înainte nu va trebui să mai stea cu pălăria în mână pe la poarta prefecturii neîndrăznind să intre, fiind, că nimeni nu l ia în samă dacă nu vorbește ungurește, iar unghurul, care nu știe limba noastră va fi lămurit în limba lui din partea funcționarilor români, cari nu vor lua exemplu dela foștii funcționari și nu se vor răbșuna pentru faptele urâte din trecut ale acestora asupra poporului maghiar.

De câteva zile poliția românească din Cluj e preocupată de o chestie interesantă și anume banda „Măna neagră” iarăși și-a făcut apariția în Cluj. Cu scrisori anonime în cari se încerca de a se stoarce bani au fost amenințați mal mufti particularii din Cluj.

Din România Mare

Sătmarul.

Sosim pe o căldură amețitoare. Deși e dimineață încă (abia 9 ceasuri), e cald ca în zăduful amiezii. Lângă gară e un parc și niște scâlzi. Nici că se putea în loc și în timp mai potrivit. Intrăm sa ne recorim, apoi pornim prin oraș.

Intăiu căutăm și aici școala și biserica românească, așezate la loc destul de frumos, dar nu aflăm pe nime să ne descuie și să ni le arate.

Cercetăm, în schimb, catedrala romano-catolică, totdeauna deschisă, un adevărat giuvaer. În umbra și semintunecul catedralei nu putem descifra bine chiar fiecare tablou, mai ales cele de pe fundul boltiturii foarte înalte, dar ce am văzut, am văzut că e frumos și la locul său. Frumos întregul și frumoasă fiecare parte.

În deosebi m'a impresionat mormântul sfântului Bonifaț apostolul germanilor, lucrat foarte frumos în sticlă și un tablou zugrăvit deasupra unei intrări laterale: sfânta familie. Josif lucră în lemnăria lui, Maria directia prin casă, iar micul Isus se joacă cu niște asclicii ce cad dela sfântul Josif. Așchile, pe care le ține Isus în mână, în formă de cruce, aruncă o umbră mare și întunecoasă, în care o minte gânditoare poate întrezări întreg calvarul suferințelor de mai târziu. — De desuptul catedralei sunt criptele episcopilor, canonicilor, nobililor și altor fruntași din pășile acestea.

Plecăm la fruntașii Românilor de aici, dl Andreu Dobosi, advocat cunoscut pentru partea ce a luat la apărarea Românilor din Mottulin mic în procesul din Sătmar. E dus de acasă, fiind însurat cel tânăr.

Aflăm însă pe cele alt advocat și om de inimă, dl Al. Băkoșy-Fulep. De origine nobil din Remetea, de lângă Scomuta mare, unde își are și moșia părintească. Numele său vechiu românesc a fost Recoltea și numai târziu a luat forma maghiară de acum (Rakóczy). De altfel e tânăr cu pregătiri frumoase. A studiat dreptul nu numai în țară, ci și în străinătate (Berlin, Oxford și Ednbourg) și e stăpân pe o cultură îndrădeveșă aleasă. Are simț deosebit și pentru ceace nu cade în sfera preocupățiunilor sale de advocat, în deosebi pentru pictură, cu care s'a îndelețnicit cândva și dumneasa. A sprjinit și cei dintâi pași ai unui tânăr pictor român din aceste părți, George Florian din Iojip (lângă Sătmar) cuprându-l câteva tablouri (un țarg, un pod și niște pomi înfloriți) și făcându-i posibil studiul la școala de pictură din Baia mare.

Și acum, fiind vorba de un băiat orfan, a lăvrăș „copil al nimănui”, dar cu frumoase inclinări spre pictură, credem că nu sunt de puțin câteva cuvinte despre el.

George Florian, neavând pe nime, intră mai intăiu ca slugă la un zugrav de odăi. Aici a prins ceva din meșteșugul stăpânului. A voit apoi să intre la un meastru mai mare în Budapesta, dar acesta cerea el p-rală de la bietul băiat. Pe urmă cu prrijinul dlui Rakóczy-Fulep și al unor Români darnici din Baia mare a ajuns la școala de pictură amintită. Aici a dat dovezi nelindețnice despre îndemânarea sa. La un concurs de desen pus de conducătorul școlaei, bineapreciatul pictor maghiar Torma, George Florian a fost cel dintăiu premiat. La al doilea concurs, în care s'a fost între cei trei premiați, deși românul nostru făcuse studii sistematice numai de o lună și jumătate.

Alară de pânzele cumpărate de dl Rakóczy-Fulep am mai văzut o pânză care întâișia cimirul din Iojip cu crucile noastre românești dela morminte, apoi un câmp cu clăi de fân. Mai mult mi-a plăcut însă carnetul său de desene în care face schițe și planuri ce i trec prin minte. Multe nu sunt lucrate de ispravă, ci abia indicate, dar arată, cu toate acestea, bogăția inspirației și îndemânarea în desen. Remarcă schița bisericii din Iojip și o fată de Tigan cu ochi mari, frumoși și îndrăzneți și cu fata melancolică, arănde, desenată bine cu creionul roșu.

De bună seamă că mare lucru nu sunt în cercerile acestea ale unui tânăr de abia 20 de ani. Intreb însă, dacă între împrejurările maste e pe care le-a avut, nu e cazul să zicem: „ex ungue leonem?” (De pe ghiare se poate cunoaște leul?) Cei chemați să judece!

Baia mare

O vedem seara târziu. Deși nori grei acoperă luminișele miriadelor de stele și a stăpânei nopții, a lunei, totuș putem desluși poziția minunată a orașului.

Un șir nesfârșit de munji apără ca o armată nemfricată, orașul dinspre iniază-noapte. Nu știa, mi se pare numai, ori sunt aveea munjii din nemilicocitate apropiere ca niște matahale uriașe îmbrăcate în mantale rotunde, comice. Unul, Gutinul, mi se pare, are forma unui om culcat pe spate, așa i se deosebește de bine capul, mâmile încruciate pe piept și vârful picioarelor.

Sub pavăza feinarelor intrăm în oraș.

A doua zi ne întâlnim cu învățătorul român al Băii mari N. Sandru din Viștea de jos, de lângă Făgăraș. A rămas și în vacanțele de vară pe aici, fiindcă dă lecții de limba română unor elevi ai școlaei comerciale. Și poate să le dea, căci stăpânește cel mai curat graiu românesc de pe Țara Oltului.

Cercetăm împreună biserica românească de aici, care în deosebie de altele biserici românești, nu stă încuiată ca un hambar, ci e deschisă toată ziua oricărui cercetător și oricărui creștin dornic să-și rostească în taină o rugăciune ferbinte ori să-și topească dorul inimii într'un suspin sfânt.

O biserică vastă, ca o catedrală măreață. Prima impresie e a mărimii ce te copleșește. Impresia se potențează, când îți dai seama de locul, tot atât de mare și încăpător, ce este dincolo de stâlpii cari despărțesc naia bisericii și formează, de două părți, două foisoare lungi, precum și de balcoanele, ce se ridică deasupra stâlpiilor, pentru privitorii și ascultătorii din înălțime.

Lipsește numai cea din urmă poleială și luștruire a picturii. O va avea și pe aceasta și atunci va fi deplină.

cei rătăciți ai neamului românesc, cari nu văd în ochi buni nimic ce nu pornește dela ei, ruinașă odată din lipsa de prevedere a ziditorilor, — bleșerică românească din Baia-mare s'a înălțat, tot pe ca o dovadă a trăiniciei și puterii noastre de viață în aceste părți.

Aceeaș convingere și-o formezi, privind în școala românească din umbra și casa parohiale din fața bisericei. Aceasta din urmă adevărat palas de Bine a zis mitropolitul Victor Mihaly d'Alaj, când a văzut Baia-mare și așezămintele frumoase ce le avem aici, că și a le cugeta e mulțum, dar apoi a le face!

Din volumul distingului profesor beiușan, dl Georgeșcu, „Prin România Mare” care va apărea în curând în editura „Renașterii Române”.

Dare de seamă

Dnele Tordășianu și dna V. Fruma, secretar și casiera Consiliului național al femeilor române din Transilvania de sub prezidenția d'na Emiia Dr. Rațiu, ne irimit spre publicare următoarea dare de seamă asupra gestiunii financiare a Consiliului.

Sume corectate:

„Albina” 1000 cor., Legiunea română 10 cor., „Banca de asigurare”, „Reuniunea femeilor române”, câte 500 cor., „Lumina” 300 cor., Căminul d'na Elna Jantea, Eugenia Bucșa, Eleftera Buga, Elefabetă Petrașcu, Elena Petru Joandrea, Paraschița Miclea, Marta Feldeorean, Maria Cora, Eva Bănsă Maria Bota, Livia Dr. Frâncu, câte 50 cor., d'na Iutu tinerii 80 cor., Maria Borja 60 cor., Emiliu Dr. Rațiu, Tinca Dr. Proca, Paraschița Moldoveanu, Paraschița Hira, Mărioara Lazar, Ana Axenteș Catinca C. Bărsăanu, văd. Eleonora Dr. Lemencă Ioan Mănzat, Ioan Sardu, Tereza Muntean, Ana Dengeh, Anicuța Bănciu, Paraschița Oprisău Bărsan, câte 40 cor., Elisabeta Popa, Maria Odo Paraschița Boznea, Agapia Doca, Letiția Henteș, Letiția Dr. Schuster, Octavia Dr. Georgian, Violeta Ucenic, câte 30 cor., Ana V. Pascu, Octavia Ciuciu, Stella Comșa, Maria Moga, Maria Crisân, Elena Roșca, Ana Roman, Mița Jumbaș Dina Diaconovich, Amalia Miku, Paraschița Ștefan, Paraschița Rotar, Safta Bendorfean, Sofia Iutu, Leontina Dr. Bunea, A. Mihălițianu, Letiția Dr. Bologa, Livia Dr. Crăciunescu, Dr. Nora Lodeny, Vera Bohățiel, Elvira Dr. Schiau, Valeriu Dr. Beu, Eugenia Tordășianu, Sofia Precup, Nicolae Murașan, Valeria Popescu, Emilia Dr. Rusșiu I. Dr. Sandean, Olivia Dr. Deleu, Maria Dr. Pisănu Ana Dr. Bardosy, Elena Dr. Gherman, Elisabeta Macarie, Florica Hozan, Delia Olariu, Regina Dragonir, Victoria Popoviciu, câte 20 cor., Anu Teodor, Maria Simion, Paraschița Simion, Mărioara Joandrea, Maria Iosif, Eva Bendorfean, Elena Avrigean, Liviu Lemenyi, Constanța Băscu Bucur, A. Puresc, Silvia Simonetti, Casile Vitea drighiu, Nicolae Simonetti, Zina Moga, Fiola Dragonir, Maria Ilie Stanciu, A. Marinescu Ida Pipos, Tereza Pipos, Elena Stroia, Ileana Iia Vasinea, Maria Negriță, Minerva Brote, Eugen Dr. Turcu, Ida Breban, Maria Popidan, Ana Păridan, Mărioara Murașan, Leni Henteș, Cătarbor Leontin Pop, câte 10 cor., Maria Sandi 8 coș Paraschița Maier 6 cor., Chirilă 2 cor., Comă 5 cor., Elena Lucaș 4 cor.

Total 7325 cor. din care s'au cheltuit 7231 cor. coroane cu primirea generalului Berthelot la Sibiu.

În urma propunerii dnei secretele s'a votat o moțiune de mulțumire dnei Emiia Dr. Rațiu, căreia neamul îi datorește ca și defunctului în școala noastră, cea mai vie și sinceră mulțumire și recunoscăm în tință pentru activitatea patriotică și națională ce lădu depus-o și-o depune încă cu inimă și minte pe ruri tinerească.

„Adevărul” — cătră învățători

Organul partidului social-democrat din Ardeal și Bănat — „Adevărul” publică în numărul d'ea 23 Februarie un articol de fond „Pentru învățători”.

Cronica externă

cratizarea Japoniei

Declararea războiului ruso-japonez marș și marele partid a cărui conducere... guvern sub președinția prințului Katsura...

— În sfârșit ni s'a introdus telefonul. Rugăm deci corespondenții și binevoitorii noștri de a ne transmite prin telefon imediat toate știrile importante și de interes general.

— Dl. V. Antonescu, ministrul nostru plenipotențiar la Paris, a protestat în numele consiliului dirigent din Sibiu, împotriva colonnșilor maghiare.

— Din contră, Ungurii sunt aceia cari terorizează și omorau populația românească în teritoriul neocupat de armata română.

— La Iași a murit Zacheu Creangă, fratele marelui nostru povestitor Ion Creangă.

INFORMAȚIUNI

— Poliția din Giurgiu a prins pe Lazar Eskenasy și Leon Fint, originari din Rusciuk...

— Din cauza lipsei de mașini trenul expres București-Paris nu va circula pentru moment...

— Marelui scriitor francez Romain Rolland i s'a acordat premiul Nobel. Eladrăvit întreaga sumă primită pentru scopuri de binefacere.

— Congresul preoților anunțat pe ziua de 20 și 21 Februarie st. v. s'a amânat pe ziua de Miercuri 6/19 și Joi 7/20 Martie 1919...

— Impremutul Ardealului. Afăm că „Albina” a decis să scumneze la împrumutul Ardealului suma de două milioane...

— O delegație de macedoneni va pleca în curând la Paris pentru a susține cauza aromânilor față de reprezentanții puterilor înțelegerii.

— Exportul prunilor din vechiul regat a fost oprit sub orice formă ar fi el.

— Uzina de gaz din București a încetat distribuția gazului aerian la ora 10 seara în loc de 1 noaptea cum se făcea până în prezent.

— La Vârciorova a fost înființat un oficiu de poșta franceză, care are atribuțiunea de a face tranzitul corespondenței din Franța pentru România și viceversa.

— Ministerul de războiu a fost a fost autorizat să întreprindă maximum 5 milioane lei din creditul de războiu pentru plata de ajutoare la invalizii și orfanii de războiu...

— Societatea scriitorilor francezi a organizat la Paris o mare festivitate în cinstea personalităților române.

— Punctele importante de linie ferată Vârșei și Timișoara au fost ocupate de trupe franceze.

— Producție literară-muzicală în Sibiu. Prezum afăm, Reuniunea femeilor române din loc va aranja Marți în 12/25 l. c. cu prilejul Congresului învățătorilor români...

— Serviciul de noapte al farmaciilor. În săptămâna dela 23 Februarie până la 1 Martie fine serviciu în timpul amiezii și nopții farmacia „La Ursu negru” a lui Gudez Fabriciuș...

— Regele a conferit celor cinci comandanți de corpuri de armată ordinul „Coroana României” în gradul de mare ofițer cu spadă.

— 54 agitatori bolșevici implicați în grevele recente au fost expulzați din Statele-Unite și reîmborțări pentru Rusia.

— Direcțiunea cailor ferate din vechiul regat a însărcinat o comisiune formată din ingineri, care să trateze în străintătate cumpărarea de piese și materiale trebuitoare drumului nostru de fier.

— Toate aceste materiale, cari se găsec în fabricile dela Witkovitz, Freistet și Praga, au fost oferite României pe prețuri relativ avantajoase, de guvernul ceho-slovac.

— Ele urmează să fie recepționate la Viena, și dacă, bineînțeles, administrația cailor ferate va accepta prețurile, expedierea materialelor, cari sunt atât de necesare, ar urma să înceapă peste 3-4 săptămâni.

— Termeni pentru declararea bunurilor și intereselor franceze în Rusia și România a fost prelungit până la 1 Aprilie.

— În Sibiu au apărut două ziare nouă socialiste. Unul în limba maghiară „Igazság” și celălalt în limba germană „Wahrheit”.

— Se caută la redacția „Renașterii Române” corectori și reporteri cu experiență, cari vor fi bine retribuiți.

— Prietenii noștri sunt rugați să binevoiască a aduna abonamente pe seama ziarului nostru și a ne trimite listele abonaților iar banii să ni-i trimită prin bancă.

— Din cauza lipsei de mașini trenul expres București-Paris nu va circula pentru moment de două ori pe săptămână.

— Marelui scriitor francez Romain Rolland i s'a acordat premiul Nobel. Eladrăvit întreaga sumă primită pentru scopuri de binefacere.

— Congresul preoților anunțat pe ziua de 20 și 21 Februarie st. v. s'a amânat pe ziua de Miercuri 6/19 și Joi 7/20 Martie 1919...

— Impremutul Ardealului. Afăm că „Albina” a decis să scumneze la împrumutul Ardealului suma de două milioane...

— O delegație de macedoneni va pleca în curând la Paris pentru a susține cauza aromânilor față de reprezentanții puterilor înțelegerii.

— Exportul prunilor din vechiul regat a fost oprit sub orice formă ar fi el.

— Uzina de gaz din București a încetat distribuția gazului aerian la ora 10 seara în loc de 1 noaptea cum se făcea până în prezent.

— La Iași a murit Zacheu Creangă, fratele marelui nostru povestitor Ion Creangă.

— La Vârciorova a fost înființat un oficiu de poșta franceză, care are atribuțiunea de a face tranzitul corespondenței din Franța pentru România și viceversa.

— Ministerul de războiu a fost autorizat să întreprindă maximum 5 milioane lei din creditul de războiu pentru plata de ajutoare la invalizii și orfanii de războiu...

— Societatea scriitorilor francezi a organizat la Paris o mare festivitate în cinstea personalităților române.

— Punctele importante de linie ferată Vârșei și Timișoara au fost ocupate de trupe franceze.

— Producție literară-muzicală în Sibiu. Prezum afăm, Reuniunea femeilor române din loc va aranja Marți în 12/25 l. c. cu prilejul Congresului învățătorilor români...

— Serviciul de noapte al farmaciilor. În săptămâna dela 23 Februarie până la 1 Martie fine serviciu în timpul amiezii și nopții farmacia „La Ursu negru” a lui Gudez Fabriciuș...

— Regele a conferit celor cinci comandanți de corpuri de armată ordinul „Coroana României” în gradul de mare ofițer cu spadă.

— 54 agitatori bolșevici implicați în grevele recente au fost expulzați din Statele-Unite și reîmborțări pentru Rusia.

— Direcțiunea cailor ferate din vechiul regat a însărcinat o comisiune formată din ingineri, care să trateze în străintătate cumpărarea de piese și materiale trebuitoare drumului nostru de fier.

— Toate aceste materiale, cari se găsec în fabricile dela Witkovitz, Freistet și Praga, au fost oferite României pe prețuri relativ avantajoase, de guvernul ceho-slovac.

— Ele urmează să fie recepționate la Viena, și dacă, bineînțeles, administrația cailor ferate va accepta prețurile, expedierea materialelor, cari sunt atât de necesare, ar urma să înceapă peste 3-4 săptămâni.

— Termeni pentru declararea bunurilor și intereselor franceze în Rusia și România a fost prelungit până la 1 Aprilie.

— În Sibiu au apărut două ziare nouă socialiste. Unul în limba maghiară „Igazság” și celălalt în limba germană „Wahrheit”.

— Se caută la redacția „Renașterii Române” corectori și reporteri cu experiență, cari vor fi bine retribuiți.

— Prietenii noștri sunt rugați să binevoiască a aduna abonamente pe seama ziarului nostru și a ne trimite listele abonaților iar banii să ni-i trimită prin bancă.

Ultima oră

Anarhie în întreaga Ungaria

Din știrile sosite în timpul din urmă din Arad aflăm că în toate părțile Ungariei băntuc ca mai completă anarhie. Lupte de stradă și demonstrații muncitorești se anunță din toate părțile.

Arad, 21. Febr. Din Vác ne vine știrea că acolo statul soldaților și muncitorilor în Sâmbăta trecută a ținut o adunare extraordinară, unde în vorbiri înflăcărâte au fost acuzați mai mulți funcționari ai orașului și comitatului fiind reacționari.

Preotul Daniel Kuslár a declarat că masa poporului stă încă tot sub terorismul minorității antirevoluționare. Din sala festivă a prefecturii au îndepărtat portretul regelui Carol iar senatorul Hambert ostentativ l'a adus și păstrat în biroul său.

Arad, 21 Febr. Duminecă la 10 ore a. m. a încetat tot lucrul din Vác. Muncitorii sub conducerea căpitanului Zöld au încunjurat casa orașului și au ocupat oficiul poștal, gara și străzile principale ale orașului, apoi au pretins imediată îndepărtare a celor patru funcționari ai orașului în tre ei și a senatorului Hambert. Cererea li s'a împlinit imediat.

Arad, 21 Febr. Muncitorimea din Vác după cele petrecute Duminecă a. m. ca semn al învingerii a arborat drapelul roșu pe casa orașului. Sub președinția primarului Novák s'a înființat ștutul poporului din Vác. Placate mari încunștințează publicul, care sosește dela gară despre situația în care se află orașul.

Arad, 21 Februarie. Comaniștii din Budapesta au distrus cu totul tipografia „Apostol” din stada Horánszky 18. Cauza este că din această tipografie nu de mult a apărut un pamflet anti-comunist.

Arad, 21 Febr. Din Budapesta vine știrea că în Kiskunfélyháza, Marți înainte de amiază au fost ciocniri sângeroase între populație și între poliția și garda din acel oraș. Ciocnirea s'a iscat în piață din incidente mai mici dintre cumpărători și vânzători din cauza prețurilor maxime. Intervenind poliția și garda poporală mulțimea infuriată i-a dezarmat, apoi i-au aruncat în apă și în vălăit în cazărni au luat mitralierele și în câteva clipe, tot orașul bubuia de pușcături. După amiază cu câteva mitraliere au început să tragă din turnul bisericii asupra mulțimii. Au fost victime numeroase. Din Budapesta s'a trimis ajutor înarmat.

Arad, 21 Febr. În întreg județul băntuie o anarhie nemaipomenită. Populația românească este expusă celor mai grozave atrocități din partea soldaților maghiari. Mai mulți preoți și alți români pașnici au fost deținuți și bătuți apoi de frică s'au refugiat în munți. Fetia de 17 ani a unui român a fost rărită în cazarmă și necinștială din partea soldaților unguri. Gărzile naționale din Bărzava, Mănerca, Bocsig și Ciuciu au fost dezarmate.

Arad, 21. În întreg județul băntuie o anarhie nemaipomenită. Populația românească este expusă celor mai grozave atrocități din partea soldaților maghiari. Mai mulți preoți și alți români pașnici au fost deținuți și bătuți apoi de frică s'au refugiat în munți. Fetia de 17 ani a unui român a fost rărită în cazarmă și necinștială din partea soldaților unguri. Gărzile naționale din Bărzava, Mănerca, Bocsig și Ciuciu au fost dezarmate.

Știri din Lugoj. Lugoj, 21. În Lugoj domnește o insulfire nemaipomenită, de când au apărut trupele franceze. Aseară corul maestrului Vidu — care a fost internat de Sârbi — a dat sub conducerea maestrului eliberat un mare concert în onoarea Francezilor la care o aissat toată lumea românească din oraș și jur.

Dealtfel la Viena domnește cea mai completă desorientare asupra românilor. Ziarele de aci nu publică decât din când în când câte o știre tendențioasă din Budapesta sau Viena, cari toate ne sunt mai mult decât răuvoitoare și apar ca o adevărată propagandă anti-românească.

Impotmolirea unui cirusat francez. Paris, 20. Cuirasatul „Mirabeau”, ancorat la Sevastopol a fost nevoit, din cauza unei mari furtuni și a rușrii ancorii, să iasă din rada portului și să ancoreze în altă parte.

Demobilizarea în Grecia. Paris, 20. Ministerul de războiu din Atena a prezentat un proiect pentru demobilizarea armatei, care se va efectua până la finea lunii Februarie.

Băncile austro-germane din Constantinopol. Paris, 20. Băncile austro-germane din Constantinopol au fost redeschise sub controlul aliaților. Stoel de aur și argint e foarte mic, numărul lor fiind reprezentat mai mult prin bancnote de hârtie.

Expulzarea unui negat francez. Paris, 20. M. Grégoire avocat și fost deputat al orașului Metz în Reichstag a fost deținut și dus în automobil până la granița germană. Cauza expulzării este purtarea sa ticăloasă față de frații săi alsacieni în timpul războiului.

Ambasada italiană din Tokio distrusă de incendiu. Ziarul „Associated Press” primește știrea din Tokio, că ambasada italiană a fost complet distrusă de un incendiu; ambasadorul, marchizul Cusani — Gonfalonieri cu familia au fost salvați.

O conferință despre maresalul Joffre. Paris, 20 Febr. Millerand fost ministru de războiu a ținut la Paris o conferință despre maresalul Joffre. A amintit băttălia dela Marna și alte multe mari trăsături ale operațiilor din războiul trecut. În urmă a vorbit cu aceia căldură despre cei trei mari maresași ai Franței. El și-a terminat conferința cu cuvintele: „El ne-au adus nouă victoria pentru că ei niciodată nu s'au îndoi de ea”.

Restaurarea orașului Louvain

Paris, 20 Febr. Din Bruxelles ne vine știrea că grație concursului unui grup de filantropi consiliul comunal din Louvain a hotărât să înceapă restaurarea orașului. Afară de monumentele publice 1500 de case au fost distruse.

Greva în Bombay. Paris, 20 Febr. Din Londra vine știrea că în Bombay la fabricile de bumbac a izbucnit între muncitori o grevă serioasă. Uzinele au încetat cu totul de a mai lucra. Numărul greviștilor trece peste 100,000. Greva s'a produs și cu oarecari incidente serioase. A fost nevoie și de intervenția armatei.

Englezii în Caucaz. Paris, 21. O depeșă din Amsterdam anunță din sursă germană, că trupele engleze au înaintat dela Baku spre Petrovsk și Astrachan Ele au ocupat toate liniile cailor ferate transcaucaziene.

O broșură a lui Pierre Loti. Paris, 20. Marelui scriitor francez Pierre Loti a scris o broșură cu titlul „Masacrele din Armenia”. În această broșură vechiul prieten al Turcilor pledează din nou pentru cauza Turcilor și a Constantinopolului, afirmând că Turcii numai de groaza Rusiei au intrat în alianță cu Germania și și prezintă ca pe niște jertfe negând toate pretențiile ferocității al prelinilor săi turci.

Mare revistă navală. Paris, 20. „Daily Chronicle” anunță că amiralitatea engleză are intenția să organizeze imediat după semnarea păcii o mare revistă a flotei engleze la Portsmouth. La această revistă vor participa vapoare de toate categoriile și unități aeriene.

De altăparte agenția „Havas” anunță că 400 de vapoare vor fi trecute în revistă, printre acestea și tipurile cele mai noi și așanumitele „crucișătoare ale misterului”.

Programul noului guvern german. Nauen. — Președintele ministerului imperiului Scheidemann a ținut o cuvântare, arătând programul noului guvern: O politică deschisă; Desființarea diplomației secrete; Dezarmarea; Tribunalul arbitrar; Deplina libertate a instrucțiunii răspunderilor; Complecta democratizare a armatei.

Acuzând vechiul regim, Scheidemann are o ușoară opoziție din partea extremei drepte. Ebert repetă intenția nelimitatei democratizării, făcând cunoscut că membrii nesocialiști ai guvernului nu se opun desfășurării cerințelor socialiste.

Minciunile ziarelor maghiare. Arad, 19. Ziarele din Budapesta și din Arad pretind că Dumineca trecută a fost în Sibiu o mare vărsare de sânge.

Creștinii adunându-se, — după cum au fost informate de către biroul de presă maghiar — într-o sală cam 400 la număr, au hotărât începerea unui pogrom în contra evreilor. Un preot a făcut propunerea, dar încurând a căzut la pământ. Aceiași soartă a avut-o și al doilea. Într'aceste s'a iscat un incendiu în sală, iar lumea care a lerga nebună la stradă a fost primită de către armata română cu salve de foc... 50 morți au rămas pe trotuar.

Guvernul maghiar încă tot duce politica de stuț. Iși bagă capul în nisip cu toată siguranță și va fi informat despre ordinea completă care domnește la noi — și nu observă că strigătele acestea în pustiu nu le audă nici măcar vecinul.

Guvernul maghiar ar face bine să măture înaintea casei proprii... Zilnic cetim știri din ziarele maghiare (nu scornite în cafelele din Sibiu — la fel cu cele din Budapesta!) că în Ungaria întreagă băntuie anarhismul desavârșit... Adecă tot povestea „hoțului de păgubaș” Rep.

O rugare către călători

În urma circulației neregulate a poștei rugăm pe toți prietenii și binevoitorii noștri cari pleacă în provincie sau în București și ar fi dispuși să ne ducă ziarul în provincie, să binevoiască a ne comunica anticipat, 1. locul unde merge, 2. trenul cu care pleacă și 3. domiciliul în Sibiu, sau locul unde doresc să le trimită pachetul cu ziare.

Urmărind un scop mare național, acela de a informa cinstiți și simțind românescii marelui public, toți aceia cari ne vor da mână de ajutor în răspândirea ziarului, în zilele aceste grele, se pun și ei în serviciul acestei frumoase cauze și se vor bucura pe lângă recunoștința noastră, și de mulțumirea marelui public.

Mersul trenurilor.

Table with 2 columns: Train number and destination. Includes entries like Trenul 5912 Sibiu-București pleacă 544 d. a., 5911 București-Sibiu sosește 11:00 a. m., etc.

onelul Verzea condamnat la moarte

București, 21 Febr. Urtea marșală a Corpului 2 de arupă lungi debateri în procesul colonelului Verzea, acuzat de trădare de pa-adus sentința următoare: Condamnat la moarte pe colonelul Victor Verzea.

Prospect.

Sub denumirea »Banca Centrală industrială și comercială« să înființează o societate anonimă pe acțiuni cu un capital societărilor de cel puțin 5,000,000 cor. împărțit în acțiuni înscrise pe nume, în sumă nominală de câte 500 cor.

Sediul provizor al societății este orașul Sibiu. Durata societății e nelimitată. Scopul societății este contribuirea la organizarea vieții noastre economice, ca să servească interesele și nevoile industriale, comerciale și de credit în noua situație creată.

In special societatea:
a) Va îndruma și va iniția fondarea și dezvoltarea de ateliere, fabrici și întreprinderi industriale cu ajutorul meseriașilor, industriașilor, capitaliștilor, băncilor și cooperativelor românești, în întreg teritoriul imperiului românesc hotărât în adunarea națională din Alba-Iulia, ținută la 1 Decembrie st. n. 1918.

b) Va îndruma, va iniția, va fonda și va finanțarea tot felul de întreprinderi și afaceri comerciale organizând: importul, exportul, valorizarea, cumpărările și vânzările în comun atât la orașe cu ajutorul comercianților și a băncilor cât și la sate cu ajutorul cooperativelor.

c) Va înlesni creditul și va face orice afaceri de bancă întreținând legături financiare cu băncile mari din țară și cu piețele de bani din străinătate executând aici aceste afaceri cu ajutorul și prin băncile din teritoriul imperiului nostru.

d) Va finanțarea, va iniția și va fonda direct sau prin participare orice fel de afaceri și întreprinderi comerciale.

e) Va organiza și va înlesni consolidarea vieții noastre economice la sate și la orașe prin cooperative — folosind pentru ajungerea scopului cea mai largă propagandă cu vorba și cu scrisul — susținând publicații și foi economice precum și orice mijloace culturale, sociale și economice.

Pentru conducerea și îndrumarea acțiunii necesară la ajungerea scopului, societatea va avea chiar dela început 5 secțiuni și anume:

- Secțiunea: industrială, comercială, import, export, financiară, organizării.

Societatea va fi condusă de un Consiliu de administrație compus din cel puțin 9, cel mult 20 membri.

Direcțiunea (comitetul executiv) este compusă din șefii secțiilor în funcțiune. Fondatorii își rezervă dreptul să numească pentru primul period de 3 ani Consiliul de administrație. Deasemenea își rezervă dreptul selecționării subscrierilor, ce se ofer.

Censorii (comitetul de supraveghere) îi alege adunarea generală de constituire. In adunările generale fiecare acțiune dă dreptul la un vot, dar nimeni nu poate esersă sub nici un titlu în aceeași adunare generală mai multe voturi decât a 30-a parte a voturilor reprezentate acolo.

Societățile acționare pot fi reprezentate prin un singur plenipotențiat. Voturile acționarilor individuali să pot esersă numai personal, cu excepțiile legale.

Termenul până la care să primesc subscrierii de acțiuni este 15 Februarie st. n. 1919. La subscriere se plătește 30 % din capitalul subscris și câte 50 cor. de fiecare acțiune spese de fondare.

Pentru sumele plătite, fondatorii subsemnați garantează solidar. Ca locuri de subscripție și plată sunt designate toate băncile românești membre ale »Solidarității«. Ca achizitori, în afară de băncile colectoare, sunt numai cei provăzuți cu autorizație specială icalită de fondatori.

Adunarea generală de constituire e îndreptățită să fixeze capitalul societărilor — ținând seamă de subscrierile colectate.
Sibiu, 2/15 Ianuarie 1919.

Fundatorii:

- Dr. Demetriu Radu m. p., episcopul Oradiei mari
- Dr. Miron Cristea m. p., episcopul Caransebeșului
- Dr. Traian Frențiu m. p., episcopul Lugojului
- Dr. Iuliu Hoszu m. p., episcopul Ghersei
- Dr. Vasile Sucu m. p., vicarul metropoliei Blaj
- Nicolae Ivan m. p., președintele institutului »Lumina« din Sibiu
- Ioan Mocsonyi m. p., proprietar Căpânaș
- Dr. Octavian Russu m. p., avocat, juriscansultul instit. »Albina« din Sibiu.
- Dr. Aurel Cioban m. p., avocat, Lipova
- Ioan Hoszu m. p., inginer în Oradea mare
- Dr. Dionisie Roman m. p., avocat, Mediaș
- Dr. Alexandru Fodor m. p., medic în Alba-Iulia.
- Gavril Precup m. p., profesor în Blaj
- Dr. Aurel Nyilvan m. p., avocat în Șomcuta mare
- Virgil Bontescu m. p., dir. substituit, Budapesta VIII. Józsefkorút 31 a
- Nicolae Oprean m. p., mare comerciant în Târgul Mureșului
- Vasile Popovici m. p., maestru mecanic, Str. Elisabeta Nr. 75, Sibiu
- Todor Doboiu m. p., comerciant, Sibiu
- Sava Raicu m. p., directorul băncii »Victoria«, Arad
- Dr. Coriolan Pop m. p., directorul băncii »Bihoreana«, Oradea mare
- Dr. Gavril Tripon m. p., avocat, direct. băncii »Coroana« în Bistrița
- Dr. Ilie Beu m. p., medic, președ. institutului »Albina«, Sibiu
- Iuliu Br. Hodoșiu m. p., directorul băncii »Patria«, Blaj
- Dr. Laurențiu Gherman m. p., directorul băncii »Vatra«, Cluj
- Dr. Octavian Sglimbea m. p., directorul băncii »Ardeleana«, Orăștie
- Dominic Rațiu m. p., membru în direcțiunea »Solidarității«, Lugoj
- Constantin Pop m. p., funcționar superior al băncii »Albina«, Sibiu
- Constantin Herja m. p., directorul cassei de păstrare din Seliste
- Mateiu Jiga m. p., directorul băncii »Furnica« în Făgăraș
- Aurel Suluțiu m. p., director s. la »Năclăcana«, Năclăc

Noutate muzicală!
Compoziții originale!
Emil Montia
Căntece pentru voce și piano.

- Oltul . . . I. poezii de O Goga
 - Singur . . . poezii de G. Coșbuc
 - Doina . . . poezie de G. Coșbuc
 - Reverie poezie de Eminescu
- Prețul oor. 6—, porto 90 fl.
Se află de vânzare la librăria W. Krafft în Sibiu.

Se cântă
2 calfe bune de pantofar în Cisnădie.
Mihailă Radu, strada Popi 507.

Profesoară
de pian cu praxă îndelungată, oferă lecții.
A se adresa la administrația ziarului »Renașterea Română«.

Consiliul dirigent. Resortul Finanțelor.

Apel.

Consiliul dirigent român aduce la cunoștința tuturor, că cu ziua de 1 Martie a. c. stii nou se vor începe în Sibiu cursuri financiare pentru concipiști financieri și funcționarii de contabilitate și perceptorat de stat.

La cursurile de concepști vor fi admisi toți aceia, cari au absolvat facultatea de drepturi, sau au absolvat cel puțin 8 clase medii, cursul de notari ori alte calificări corespunzătoare, depunând examenul de maturitate, iar la cursurile de contabilitate și perceptorat de stat se vor aminti toți aceia, cari au absolvat cel puțin 4 clase medii. La aceste cursuri se admit și femeile cari au pregătirile amintite.

Durata cursului se fixează pe 8 săptămâni. Toți ascultătorii cursurilor vor beneficia de cvartir gratuit pe durata cursurilor, iar ascultătorilor despre cari se vor convinge Consiliul dirigent român, că sunt lipsiți de mijloace de susținere, li se va asigura un stipendiu lunar de 400 cor., care va înceta în momentul, când directorul cursului va face raport, că respectivul e neglijent.

Consiliul dirigent român va încerca să se înființeze o popotă (menza) pentru alimentarea mai ieftină a ascultătorilor de curs.

Inscrierile sunt a se face verbal sau în scris, cel puțin până în 20 Februarie a. c. pe adresa Consiliului dirigent român, resortul finanțelor, strada Cisnădiei 4—6, etaj. II. odaia 110.

Dr. Aurel Vlad m. p., Șeful Resortului Finanțelor.

Dentistul Munteanu

și a reînceput praxa în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 28.
Consultații de la orele 8—12 a. m., 2—5 p. m.

Vite altoite

de un an și de doi ani oferă în calitate superioară **Fr. Caspari** **MEDIAȘ** Prețurent la cerere.

Fa T. Iancovicu

Sibiu, piața »Hnei« Nr. 6 își recomandă depozitul său de manufactură, marfă scurta, precum dantele, broderii, lumbece de croșetat, arniciuri, mătăsuri și a cu prețuri convenabile.

TINE MI

de încredere, află momentan aplicare ca **CURIER** la »Renașterea Română«. Condițiuni foarte favorabile.

NICOLAE GRUIA
Strada Carol Nr. 31, colț cu Șelari BUCUREȘTI.
Mare magazin de coloniale, delicatose, vinuri, ligherari, bogat asortiment în champagne și tot felul de articole de consum. — Magazinul are o clientelă de prim rang. Publicii vizitator va fi satisfăcut cu cele mai bune mărfuri cu prețuri convenabile.

Noutate!
Plachete reliefate ale **MM. LL. Regele Ferdinand și Regina Maria**, splendid executate după modele artistice.

Orice bun român ar trebui să poarte aceste insignii. Plachetele sunt oxidate, argintate sau aurite și costă 3—5 coroane la reprezentantul general »Agentura A. Bicskey« în Sibiu, Strada Cisnădiei 35.

Prima societate română de IMPORT și EXPORT S. Ittu & Comp. Sibiu.
Se ocupă exclusiv cu importul și exportul a orice fel de produse comerciale, brute, semi-fabricate și fabricate.

Candidat de avocat dactilografă (scriitoare la mașină) află imediat aplicare în cancelaria advocațională a dlui **Dr. Lazar Mátyás** SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 28.

Ioan Gruia Strada Cisnădiei Nr. 7, SIBIU. Mare asortiment în panglicile tricolore de toate lățimile, mașini de benzină pentru aprins țigărele, tot felul de articole de galanterie și jucării.

Consiliul Dirigent. :: Resortul de Comunicație

Apel.

Având în vedere noile trebuințe ale Serviciului la Căile Ferate Române, a poștelor, telegrafelor și telefoanelor din Ardeal, Banat și părțile ungurene sunt invitați toți funcționarii români de orice categorie dela Căile Ferate și poșta din fosta monarhie austro-ungară a-și oferi serviciile Consiliului Dirigent din Sibiu. În acest scop sunt rugați a completa următorul chestionar și a-l trimite la adresa: Consiliului Dirigent, Sibiu, Resortul de Comunicație, Biroul de organizare al personalului pentru Căile Ferate Române și a poștelor din Ardeal, Banat și părțile Ungurene.

Chestionar:

- Numele și pronumele
- Locul și anul de naștere
- Căsătorit sau necăsătorit
- Numărul copiilor
- Studiile pregătitoare, școli, cursuri absolvate, diplome câștigate etc.
- Limbi ce vorbește și scrie
- Anii de serviciu deia intrare până la prezent
- Ce fel de serviciu a îndeplinit și unde
- Oficiul ce ocupă actual cu salariul fix, anul și toate celelalte detașări
- Postul ce dorește a ocupa indicând locul sau regiunea
- Termenul când se poate prezenta la serviciu (imediat sau mai târziu)

Reflecțanților li să asigură, până la aranjarea definitivă a situației lor din momentul primirii cel puțin întreg salariul actual cu toate celelalte detașări plus o diurnă corespunzătoare. Deasemenea li să asigură toate drepturile câștigate la pensie etc.

Chestionarul de mai sus completat se va trimite de reflecțanți la adresa sus arătată fie prin curieri, fie prin Consiliul Național sau prin (Ministerul acreditat pe lângă guvernul maghiar) Dr. Ioan Erdélyi, Budapesta, VIII. Kistemplo-utca 6. sz.

Reflecțanții, în deosebi personalul dela mișcare și tracțiune, sunt invitați a se prezenta la susnumitul Birou în persoană cât mai îngrabă pentru o mai grabnică soluțiune. Sibiu, la 13 Februarie 1919.

Dr. Romul Boila, Șeful Resortului de Comunicație.

Renașterea Română

străbate dela colibă până în palate, :: în toate colțurile României Mari. ::
Cine dă anunțuri și inserțiuni la »Renașterea Română«-il știe toată suflarea românească.

REGATUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DE FINANȚE
DATORIA PUBLICĂ

Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919
Emis prin Consiliul Dirigent, Resortul finanțelor, Sibiu.

Prospect

În virtutea decretului lege din Ianuarie 1919, Consiliul Dirigent, resortul finanțelor emite bonuri de tezaur 5% din 1919, ratate de Statul Român.

Acest imprumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Banatului și părților ungurene, unite cu Regatul României.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, și 10.000 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faximile semnăturile Ministrului de Finanțe al Regatului Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest imprumut va fi scutit pentru todeauna de orice impozit prezent sau viitor. Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cautiunea la toate casele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept nume.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la casele puterilor (cassierile instituțiilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anulat.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelele, conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5%, la capitalul nominal, în scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursă aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în țela pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detentorilor bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cincizeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest imprumut în întregime sau parțial înainte de termenul fixat și în urma unei publicațiuni speciale prin »Monitorul Oficial« cu șase luni de zile înainte data fixată pentru chemarea la rambursare. În caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi, se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se proscru după trecerea de 30 de zile iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se proscru după 5 ani dela data scadenței în caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi, se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Subscrierile la acest imprumut vor fi reducibile. În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor libera proscruțurii duplicate în conformitate cu legea decretată cu Nr. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștința de dispozițiunea acestei legi, se poate lua la locurile de plată.

Condițiunile de subscriere.

În baza prospectului de emisiune, subscrierea la imprumutul cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se face:

- la băncile românești,
- la băncile săsești,
- la perceptorate,
- la direcțiunile financiare,
- la prefecturi și preturi
- la alte instituțiuni și particulari, provăzuți cu autorizație specială din partea Consiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al-pari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că dreptul de subscriere se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sunt date de mai înainte, sau inclusive 1 Octomvrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu, atât Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziar, și dreptul să încheie subscrierea, când va voi.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatele subscrierilor, reducându-le la suma ce o va crede necesară trebuințelor sale. Subscriitorului i se va libera o chitanță, constatând subscrierea și efectuarea văit mântului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanța plătilor, la locurile de subscripție. Bonurile de tezaur definitive, împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale, vor elibera cel mai târziu la 1 Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor.
Șeful Resortului: **Dr. AUREL VLAD** m. p.

Librăria și tipografia **W. KRAFFT ÎN SIBIU.**

Tipografie cu material bogat de litere
18 mașini și 11 motoare electrice.

Se recomandă pentru tipărirea de:
Bilete de vizită, bilete de adrese și anunțuri de logodnă, ordine de dans.

Tipărițiuri comerciale și oficioase de tot soiul, în color și cu tipar negru.

Elbele de depunere, Obligațiuni, Acțiuni etc. corespunzătoare tuturor cerințelor moderne.

Tipărirea de note muzicale.

Opuri și Ziare — se tipăresc în toate limbile patriei.

Stabiliment de liniat mașină de liniat cu presă pentru tipărirea capului de abelă. Se recomandă mai ales pentru tipărirea cărților de contabilitate cu tipărirea capului.

Tipografie filială aranjată nou și modern: **W. KRAFFT, SIGHIȘOARA.**

Librăria și tipografia **W. KRAFFT**

Tipografie cu material bogat de litere
18 mașini și 11 motoare electrice.

Se recomandă pentru tipărirea de:
Bilete de vizită, bilete de adrese și anunțuri de logodnă, ordine de dans.

Tipărițiuri comerciale și oficioase de tot soiul, în color și cu tipar negru.

Elbele de depunere, Obligațiuni, Acțiuni etc. corespunzătoare tuturor cerințelor moderne.

Tipărirea de note muzicale.

Opuri și Ziare — se tipăresc în toate limbile patriei.

Stabiliment de liniat mașină de liniat cu presă pentru tipărirea capului de abelă. Se recomandă mai ales pentru tipărirea cărților de contabilitate cu tipărirea capului.

Tipografie filială aranjată nou și modern: **W. KRAFFT, SIGHIȘOARA.**

Librăria **W. Krafft** în Sibiu

recomandă iubitorilor de literatură **Cărți de rugăciuni și scrieri populare** din editura proprie precum și un SORTIMENT de **CĂRȚI DE RUGĂCIUNI** cărți religioase, cărți literare, dicționare, gramatici dela alți editori din afară.

„In urma deschiderii comunicației de transport, depozitul nostru bogat așezat mai înainte va fi iarăși întregit în starea de mai înainte.“

Cărți de rugăciuni în formă de buzunar.

Scrieri pentru tinerime potrivite a se împărți ca premii la școlari și ca daruri.

Cărți de școală, caiete, pene etc.

Mare depozit de **hârtie de epistole și de scris, revizite de scris** moderne și solide și ieftine.

Hârtii comerciale, cărți de conturi, indexe și tot soiul de recerinte pentru cancelarie.

Întrebări și comande prin poșta se rezolvă prompt.
Se caută revânzătorii